

PATVIRTINTA:

Skuodo Bartuvos progimnazijos direktoriaus  
(dokumento sudarytojo pavadinimas)2024m. vasario 28d. įsakymu Nr. VI-20  
(data, dokumento rūšies pavadinimas)**DIRBANČIO KOPIJAVIMO APARATU**

(darbuotojo profesijos pavadinimas)

**DARBUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 5****I. BENDROJI DALIS**

- 1.1. Kopijavimo aparatu gali dirbti asmuo, susipažinęs su kopijavimo aparato eksploatavimo taisyklėmis, pasitikrinęs sveikatą prieš pradėdamas dirbti, išklauses įvadinį saugos ir sveikatos, saugos ir sveikatos darbo vietoje, gaisrinės saugos instruktavimus.
- 1.2. Darbuotojai periodiškai instruktuojami pagal įstaigoje nustatytą instruktavimo tvarką.
- 1.3. Papildomai darbo vietoje darbuotojai instruktuojami atsiradus naujiems arba pasikeitus darbo aplinkos rizikos veiksniams, keliantiems pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, perkėlus darbuotoją į kitą darbą arba pakeitus darbo vietą, technologinį procesą, darbo organizavimą, pakeitus arba modernizavus darbo priemones, pradėdant naudoti naujas pavojingas ar kenksmingas medžiagas.
- 1.4. Darbuotojas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių reikalavimų, dirbti tik tuos darbus, kuriuos dirbti yra apmokytas ir vykdyti tiesioginio vadovo nurodymus.
- 1.5. Draudžiama ateiti į darbą neblaiviam, darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei toksines, psichotropines medžiagas.
- 1.6. Draudžiama atsinešti į įstaigos teritoriją, darbo vietą alkoholinius gėrimus, narkotines, chemines, sprogstamąsias medžiagas.
- 1.7. Darbuotojas, pastebėjęs kitą neblaivų darbuotoją, privalo apie tai nedelsdamas pranešti administracijai, esant reikalui, imtis priemonių galimai nelaimei užkirsti.
- 1.8. Darbo ir poilsio režimas:
  - 1.8.1. konkretus darbo ir poilsio režimas, papildomų ir specialių pertraukų skaičius, poilsio vieta nustatomi darbo tvarkos taisyklėse.
  - 1.8.2. pietų pertrauka ne trumpesnė kaip 30 min.
- 1.9. Dirbantieji turi žinoti:
  - 1.9.1. įrenginio technologinius ypatumus;
  - 1.9.2. įjungimo ir išjungimo bei avarinių išjungėjų išdėstymo vietas;

- 1.9.3. mokėti suteikti pirmąją medicininę pagalbą;
- 1.9.4. nusimanyti apie elektros srovės pavojingumą bei priemones.
- 1.10. Vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui,
- 1.11. Rūkyti tik tam skirtose ženklais pažymėtose vietose.
- 1.12. Žinoti pirmines gaisro gesinimo priemones, jų veikimo principus, panaudojimo galimybes, savo veiksmus kilus gaisrui.
- 1.13. Asmens higienos reikalavimai:
  - 1.13.1. nevalgyti darbo vietoje ir nelaikyti maisto produktų;
  - 1.13.2. palaikyti švarą ir tvarką darbo vietoje.
- 1.14. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą. Reikalui esant, iškviesti skubiąją medicinos pagalbą **bendruoju pagalbos telefonu – 112.**
- 1.15. Pastebėjus, įrenginių gedimus, esant netvarkingoms asmeninėms apsauginėms priemonėms, darbus nutraukti ir pranešti tiesioginiam vadovui.
- 1.16. Darbuotojui pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma LR įstatymų nustatyta atsakomybė.

## II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

### 2.1. Profesinės rizikos veiksniai:

- 2.1.1. elektros srovės poveikis – paveikus elektros srovei, netenkama sąmonės, sutrinka arba nutrūksta širdies veikla, o kartais ištinka ir staigi mirtis;
- 2.1.2. netvarkinga darbo vieta, slidžios grindys – galimos traumos;
- 2.1.3. mažas darbo vietos apšvietimas – kenkia akims, galimi regos sutrikimai;
- 2.1.4. blogas vėdinimas;
- 2.1.5. aparato gedimas – galimos traumos.
- 2.1.6. COVID-19 virusas;

### 2.2. Saugos priemonės:

- 2.2.1. apsisaugojimui nuo elektros traumų reikia sekti, kad nebūtų pažeista laidų ir kabelių izoliacija, įrenginiai turi būti patikimai įžeminti;
- 2.2.2. saugantis nuo griuvimo, sausai išvalyti slidžias grindų dangas; grindų danga turi būti lygi, be banguotumo;
- 2.2.3. šalia darbo patalpos turi būti patalpa personalui, sanitarinio mazgo patalpa, persirengimo zona;
- 2.2.4. apsisaugojimui nuo galimų traumų, laikytis mechanizmų eksploatavimo instrukcijų reikalavimų, naudoti tvarkingas darbo priemones;
- 2.2.5. dirbančiam kopijavimo aparatu darbo vietoje turi būti įrengta ventiliacija arba patalpas vėdinti priverstinai atidarant langus ar duris;

2.2.6. darbo vietos apšvietumas turi atitikti HN;

2.2.7. darbo vieta turi būti įrengta taip, kad darbuotojas galėtų laisvai prie jos prieiti, darbuotojui turi būti pakankamai erdvės judėjimui darbo vietoje.

### **III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ**

3.1. Patikrinti, ar tvarkinga darbo vieta, neužgriozdinti praėjimai.

3.1.1. Apžiūrėti darbo vietos techninę įrangą:

3.1.2. ar nepažeista elektros įrengimų izoliacija;

3.1.3. ar pakankamas darbo vietos apšvietimas.

3.2. Draudžiama eksploatuoti išardytą ar nebaigtą visiškai suremontuoti aparatą.

3.3. Pastebėjus, bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti tiesioginį vadovą.

3.4. Darbo ne pradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

### **IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU**

4.1. Paleisti aparatą tuščia eiga ir įsitikinti, kad jis dirba normaliai.

4.2. Draudžiama:

4.2.1. savavališkai atlikti bet kokį remontą;

4.2.2. atidarinėti dirbančio aparato apsaugas;

4.2.3. dirbti aparatu, neįjungus vėdinimo įrenginių.

4.3. Pastebėjus gedimus: detalių kaitimą, pasirodžius kibirkštims, padidėjus triukšmui ir t.t., nedelsiant išjungti aparatą iš tinklo, informuoti įstaigos pastorių.

4.4. Neliesti atvirų elektrinių bei judančių dalių.

4.5. Esant laidžioms elektros srovei grindims (drėgnoms), naudotis dielektriniu kilimėliu.

4.6. Profilaktinius darbus atlikti, tik išjungus aparatą.

4.7. Nepalikti be priežiūros įjungtą dauginimo aparatą.

4.8. Draudžiama:

4.8.1. į vieną šakutės lizdą jungti kelis elektrinius prietaisus, aparatus, viršyti šakutės lizdo instaliuotąjį galingumą;

4.8.2. liesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;

4.8.3. dirbti su neįžemintais, netvarkingais elektros prietaisais ar įrenginiais;

4.8.4. pačiam remontuoti sugedusį elektros įrenginį, laidus, kištukus, tai turi atlikti darbuotojas, turintis reikiamą elektros saugos kvalifikaciją.

## V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Būtina išjungti kopijavimo aparatą šiais atvejais:

5.1.1. esant pažeistai elektros instaliacijai (neveikia, kibirkščiuoja kištukinis lizdas, jungtukas);

5.1.2. pajutus svylančių laidų kvapą;

5.1.3. nutrūkus elektros energijos tiekimui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina pranešti tiesioginiam vadovui, kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą, o reikalui esant, iškviešti skubiąją medicininę pagalbą ir iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu, jei tai negresia kitų darbuotojų gyvybei.

5.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, pakeliui į darbą arba iš darbo, reikia pačiam arba per kitus asmenis pranešti pastoriui apie atsitikimą, ir jo aplinkybes.

5.4. Kilus gaisrui:

5.4.1. elgtis ramiai, nesutrikti, realiai įvertinti susidariusią situaciją;

5.4.2. iškviešti ugniagesius: **Bendruoju pagalbos telefonu - Nr. 112;**

5.4.3. evakuoti žmones;

5.4.4. gaisrą gesinti gaisro židinį visomis turimomis priemonėmis;

5.4.5. informuoti tiesioginį vadovą;

5.4.6. darbo vietą ir įrenginių būklę iki bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, reikia išlaikyti tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu.

5.5. Įvykus avarijai, nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą ir išeiti iš pavojingos zonos.

## VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Sutvarkyti darbo vietą.

6.2. Išjungti kopijavimo aparatą iš elektros tinklo.

6.3. Apie darbo metu pastebėtus nesklandumus ir trūkumus pranešti tiesioginiam vadovui.